

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

PHAN NGỌC TÁM

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT MỘT SỐ
GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN CÂY XANH ĐƯỜNG PHỐ
TẠI THÀNH PHỐ LÀO CAI, TỈNH LÀO CAI**

Chuyên ngành: Lâm học

Mã số: 60.62.02.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC LÂM NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Võ Đại Hải

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi.

Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa được ai công bố trong bất kỳ một công trình nào khác.

Người cam đoan

Phan Ngọc Tám

LỜI CẢM ƠN

Luận văn “*Đánh giá thực trạng và đề xuất một số giải pháp phát triển cây xanh đường phố tại thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai*” được hoàn thành theo chương trình đào tạo cao học Lâm nghiệp, chuyên ngành Lâm học, khóa học k19 Trường Đại học Thái Nguyên.

Trong quá trình học tập cũng như hoàn thành luận văn, tác giả đã nhận được sự quan tâm, giúp đỡ của Ban giám hiệu, Khoa Đào tạo sau đại học và các thầy, cô giáo Trường Đại học Thái Nguyên. Nhân dịp này tác giả xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ quý báu đó.

Trước hết tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TS Võ Đại Hải, người trực tiếp hướng dẫn khoa học đã tận tình truyền đạt kiến thức, kinh nghiệm quý báu cho tác giả trong quá trình hoàn thành luận văn này.

Tác giả cũng xin cảm ơn Chi cục Kiểm lâm tỉnh Lào Cai, Hạt Kiểm lâm TP Lào Cai đã tạo mọi điều kiện về thời gian để tác giả theo học và hoàn thành luận văn.

Tác giả xin cảm ơn Công ty TNHH Một thành viên môi trường đô thị tỉnh Lào Cai; đặc biệt là phòng Kế hoạch - Kỹ thuật, Xí nghiệp công viên cây xanh và Chi cục Thống kê TP Lào Cai đã cung cấp các tài liệu, số liệu cần thiết cho luận văn.

Cuối cùng tác giả xin chân thành cảm ơn các đồng nghiệp, bạn bè và người thân trong gia đình đã giúp đỡ, động viên tác giả trong suốt thời gian theo học và hoàn thành luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2013

Tác giả

Phan Ngọc Tám

3.2. Đánh giá sinh trưởng và chất lượng sinh trưởng của cây xanh đường phố tại thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	47
3.2.1. Môi trường sinh trưởng của cây xanh đường phố.....	47
3.2.2. Đặc điểm sinh trưởng của cây xanh đường phố.....	48
3.2.3. Chất lượng cây xanh đường phố và những yếu tố ảnh hưởng đến chất lượng cây xanh đường phố	51
3.2.4. Khả năng phù hợp không gian cảnh quan của cây xanh đường phố...	54
3.3. Đánh giá công tác tổ chức, quản lý cây xanh đường phố tại thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	59
3.3.1. Hệ thống các văn bản pháp luật về tổ chức, quản lý cây xanh đường phố được áp dụng tại thành phố Lào Cai.....	59
3.3.2. Hiện trạng tổ chức trồng cây xanh đường phố.....	65
3.3.3. Đánh giá công tác quản lý, duy trì cây xanh đường phố.....	66
3.4. Phân tích SWOT và bài học kinh nghiệm trong quản lý và phát triển cây xanh đường phố tại thành phố Lào Cai.....	70
3.4.1. Phân tích SWOT.....	70
3.4.2. Bài học kinh nghiệm.....	74
3.5. Đề xuất một số giải pháp phát triển cây xanh đường phố tại thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	75
3.5.1 Giải pháp quy hoạch phát triển tổng thể cây xanh đường phố.....	75
3.5.2. Giải pháp chọn loài cây trồng đường phố.....	77
3.5.3. Giải pháp về quản lý, duy trì cây xanh đường phố	83
KẾT LUẬN, TỒN TẠI VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	85
1. Kết luận	85
2. Tồn tại	88
3. Khuyến nghị	88
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	89

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BXD	:	Bộ xây dựng
D1.3	:	Đường kính ngang ngực
GS-TS	:	Giáo sư - Tiến sỹ
Hvn	:	Chiều cao vút ngọn
PRA	:	Phương pháp đánh giá nhanh có sự tham gia
QLĐT	:	Quản lý đô thị
TCXDVN	:	Tiêu chuẩn xây dựng Việt Nam
TCVN	:	Tiêu chuẩn Việt Nam
TNHN	:	Trách nhiệm hữu hạn
TPHCM	:	Thành phố Hồ Chí Minh
UBND	:	Ủy ban nhân dân
TP	:	Thành phố

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Danh sách các tuyến đường phố điều tra cây xanh.....	25
Bảng 2.2. Loài cây và tuổi điều tra sinh trưởng của một số loài cây chủ yếu.....	26
Bảng 3.1: Hiện trạng 30 tuyến phố ở thành phố Lào Cai	30
Bảng 3.2. Kích thước dải cây xanh đường phố	34
Bảng 3.3. Tổng hợp số lượng của 25 loài cây trồng chủ yếu trên các tuyến đường phố tại thành phố Lào Cai	39
Bảng 3.4. Loài cây và tần suất xuất hiện của các loài cây trên 30 tuyến phố điều tra ở thành phố Lào Cai	40
Bảng 3.5. Thành phần các họ cây trồng bóng mát đường phố.....	44
Bảng 3.6. Thành phần loài thực vật trồng trên giải phân cách, đảo giao thông ...	45
Bảng 3.7. Các nhóm dạng sống của cây xanh đường phố	46
Bảng 3.8. Phân loại cây xanh bóng mát theo các nhóm loài cây	47
Bảng 3.9. Các hoạt động ảnh hưởng đến không gian sinh trưởng của cây xanh đường phố	48
Bảng 3.10. Bảng đánh giá các chỉ tiêu sinh trưởng của cây xanh đường phố	50
Bảng 3.11. Chất lượng cây xanh đường phố tại thành phố Lào Cai	51
Bảng 3.12: Các yếu tố ảnh hưởng đến chất lượng cây xanh đường phố	52
Bảng 3.13. Bảng phân loại cây bóng mát và các yêu cầu kỹ thuật	63
Bảng 3.14. Hiện trạng tổ chức cây xanh đường phố	65
Bảng 3.15. Tổng hợp số lượng cây xanh trồng trên đường phố năm 2011 và 2012 tại thành phố Lào Cai	67
Bảng 3.16. Phân tích SWOT đối với công tác tổ chức, quản lý cây xanh đường phố tại thành phố Lào Cai.....	71
Bảng 3.17. Đề xuất cây trồng trên các loại đường phố.....	81
Bảng 3.18. Các tuyến đường ưu tiên cải tạo trồng cây xanh đến năm 2020 ...	82

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1. Sơ đồ các bước tiến hành của đề tài	22
Hình 3.1: Lấn chiếm vỉa hè bán hàng tại đường Hồng Hà	31
Hình 3.2. Các vấn đề tồn tại về gốc, rễ cây xanh đường phố	52
Hình 3.3. Các vấn đề về tồn tại về thân cây xanh đường phố.....	53
Hình 3.4. Các vấn đề về tồn tại về tán cây xanh đường phố.....	53
Hình 3.5. Cây bị đóng đinh treo biển quảng cáo trên đường Mỏ Sinh (B6) ..	56
Hình 3.6. Cây Sưa bị cắt trộm ở đường Thanh Niên.....	70

MỞ ĐẦU

1. Đặt vấn đề

H

, cũng là yếu tố quan trọng trong việc trang trí và tạo nên chất lượng kiến trúc cảnh quan đô thị. Từ thời kỳ sơ khai của nền văn minh nhân loại, cây xanh luôn giữ vai trò quan trọng về mặt trang trí cảnh quan. Qua các thời kỳ phát triển của xã hội loài người, đô thị không ngừng phát triển, cùng với đó là sự phát triển của hệ thống cây xanh trong các khu đô thị. Đến giữa thế kỷ XX do dân số tăng nhanh, sự phát triển của các ngành công nghiệp, sự gia tăng của các phương tiện giao thông... làm cho môi trường đô thị bị ô nhiễm ngày càng nghiêm trọng. Vì vậy, bảo vệ môi trường trở thành nhiệm vụ và là yêu cầu hết sức cấp bách hiện nay.

, cây xanh cung cấp cho chúng ta khí O₂ để thở và hấp thụ khí CO₂. Vì thế mà cây xanh rất cần thiết và là một phần không thể thiếu trong cuộc sống của con người. Trong những năm gần đây, các nghiên cứu về lâm nghiệp đô thị cho thấy cây xanh đô thị nói chung và cây xanh đường phố nói riêng có giá trị gấp nhiều lần không chỉ là những vật chất hữu hình mà còn là vật chất vô hình. Trong đó cây xanh đường phố là một bộ phận trong hệ thống cây xanh và cảnh quan đô thị cần được coi trọng, hệ thống này mang những ý nghĩa đặc thù khác với các yếu tố cảnh quan khác ở chỗ, đây là một hệ sinh thái nhân tạo, có sự sinh trưởng và phát triển, có tác dụng làm sạch môi trường, giảm nhiệt độ, tiếng ồn, tăng cường sức khỏe và chất lượng cuộc sống của cư dân, duy trì các hệ sinh thái, cải thiện tiêu khí hậu... Nhờ hệ thống cây xanh trên các đường phố đã góp phần làm cho bộ mặt của thành phố trở nên sinh động và mang tính bền vững hơn. Tổ chức dải cây xanh cho các tuyến phố và các không gian xanh đô thị như công viên cây xanh, vườn hoa, dải cây xanh cách ly... sẽ khai thác được tối đa vẻ đẹp cảnh quan thiên nhiên của đô thị. Tuy nhiên so với các loại cây xanh khác trong hệ thống cây xanh đô thị, thì cây xanh đường phố tiêu chuẩn chọn cây trồng phải thể hiện được những đặc điểm riêng về chủng loại, cải thiện môi trường sống, hình dáng và kích thước,...

Nhiều nghiên cứu đã khẳng định, ô nhiễm môi trường không khí trên các tuyến đường phố là một trong những nguyên nhân chính dẫn đến ô nhiễm môi trường

không khí đô thị, gây ảnh hưởng đến sức khỏe cho cư dân đô thị. Trong số các giải pháp kỹ thuật nhằm hạn chế ô nhiễm môi trường đường phố thì giải pháp trồng cây xanh là ít tốn kém, phát huy tác dụng lâu dài và mang lại những hiệu quả rõ rệt về nhiều mặt. Từ các vấn đề nêu trên cho thấy, việc nghiên cứu nhằm tìm các giải pháp tốt để phát triển hệ thống cây xanh đường phố là cần thiết, không chỉ có ý nghĩa về mặt lý luận mà còn có tính thực tiễn cao. Tuy nhiên, có nhiều lý do khác nhau, công tác nghiên cứu về hệ thống cây xanh đô thị nói chung và cây xanh đường phố nói riêng ở nước ta vẫn còn hạn chế cả về quy mô lẫn chất lượng. Những tồn tại đó có thể dễ dàng nhận thấy thông qua hiện trạng cây xanh đường phố ở các đô thị trong cả nước và cây xanh đô thị của thành phố Lào Cai cũng không ngoại lệ, trong đó có cây xanh đường phố.

Thành phố Lào Cai, kinh tế đang phát triển, được điều chỉnh nâng cấp thành đô thị loại III từ

2015. Nhờ có những chính sách mở cửa về phát triển kinh tế của Đảng và nhà Nước, thuận lợi về vị trí địa lý nên tốc độ tăng trưởng kinh tế của tỉnh Lào Cai nói chung và thành phố Lào Cai nói riêng trong những năm vừa qua đã đạt được nhiều kết quả tích cực. Qua đó cho thấy, cùng với những thuận lợi trong phát triển kinh tế, tốc độ đô thị hóa khu vực thành phố Lào Cai gần đây diễn ra khá nhanh. Công tác đầu tư cơ sở hạ tầng giao thông đô thị được chú trọng, nhiều tuyến phố mới được hình thành, các tuyến phố cũ được điều chỉnh đã trở nên khang trang hơn, nhưng đó mới chỉ là những cảnh quan mang tính chất kiến trúc công trình. Về cảnh quan xanh, đặc biệt là cảnh quan cây xanh đường phố vẫn còn nhiều hạn chế. Việc trồng cây xanh đường phố ở thành phố Lào Cai trong những năm qua tuy đã được quan tâm và tiến hành ngay sau khi tách tỉnh, nhưng còn thiếu quy hoạch, tổ chức thực hiện còn nhiều bất cập, cây trồng trên đường phố hiện nay chủ yếu là do người dân tự trồng nên rất lộn xộn, một số chủng loại không phù hợp nên khả năng phát huy tác dụng kém, chưa tạo được vẻ đẹp mỹ quan đô thị và thiếu tính bền vững. Mặt khác, việc đánh giá thực trạng cây xanh đường phố để từ đó tìm ra được những điểm mạnh, điểm yếu, rút ra được bài học kinh nghiệm để đề xuất các giải pháp phát triển còn chưa được quan tâm, tới nay vẫn chưa có công trình nào nghiên cứu có hệ thống về vấn đề này. Xuất phát từ những nhu cầu thực tiễn đó, đề tài: ***“Đánh giá thực trạng và đề xuất một số giải pháp phát triển cây xanh đường phố tại thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai”*** được đặt ra là thực sự cần thiết.